

Duisburg-Hochfeld és un entorn obrer clàssic del segle XX: cases deteriorades de dues o tres plantes a les quals, en la majoria de casos, van passar l'última capa de pintura ja fa força temps. El qui se'n podia anar, se n'anava. Hi va arribar la nova classe baixa dels immigrants que esperen portar una vida millor a l'occident pròsper.

Mohamedou Ould Slahi n'era un, si més no ho semblava. Aquell petit estudiant universitari arribat de Mauritània es destacava per les bones maneres. També el gran nombre d'agents de l'FBI i de la CIA que més tard el van interrogar a Mauritània, Jordània, l'Afganistan i, finalment, a Guantánamo quedaven astorats per la discrepància entre la seva educació i els monstruosos actes d'al-Qaida que els havien posat en contacte.

Slahi vivia en una casa groga i de dues plantes a Eigenstrasse, 92. El seu pis tenia dues habitacions i mitja, i era a la planta baixa, a la dreta. Era casat amb una jove de 17 anys del seu país que es va traslladar a viure amb ells i estudiava alemany. Eren una parella jove i ambiciosa; podrien haver estat immigrants modèlics. Ella continua dient que no sabia absolutament res de la doble vida del seu marit.

Mohamedou Ould Slahi ara té 38 anys. Havia de ser un peix gros de la xarxa terrorista teixida per Ossama Bin Laden i Aiman al-Sawahiri per dirigir una gihad militant contra els *infidels*, els *croats* i, sobretot, contra la superpotència nord-americana. Hom creu que coneixia uns quants pilots suïcides de l'11 de setembre reunits a la Marienstrasse d'Hamburg, estudiants com ell, també amb una doble vida. Un parent seu ocupava una posició superior en la jerarquia d'al-Qaida.

Slahi és una figura destacada del terrorisme internacional, coresponsable dels atemptats de Nova York i Washington, afirmen els agents de l'FBI i de la CIA. També ho diu Donald Rumsfeld. L'amo del Pentàgon fins l'any 2006 coneixia l'expedient de Slahi i ordenava personalment els interrogatoris al presoner mentre era a Guantánamo, torturat fins que revelava allò que volia.

Els americans continuen creient que aquest maurità va ser capaç de fer tot allò. Fonamenten les acusacions en declaracions tan contundents com les

El presoner núm. 760

És considerat còmplice dels atemptats de l'11 de setembre i va jurar lleialtat a Ossama Bin Laden. Les autoritats dels Estats Units qualifiquen el maurità Mohamedou Ould Slahi de corifeu d'al-Qaida. Se'n pot reconstruir la carrera de manera detallada: de la ciutat alemanya de Duisburg fins a Guantánamo.

de Ramzi Binalshibh, que també vivia a Alemanya —a Hamburg—, abans de l'11 de setembre, i coneixia com a mínim dos dels pilots suïcides. Binalshibh també és a Guantánamo, i possiblement l'espera la pena de mort.

Queda clar que Slahi era un capdavanter de la gihad al món. Predicava a les llòbregues mesquites de Duisburg i Krefeld, situades en patis interiors, on explicava als musulmans de la conca del Ruhr les conseqüències que la fe tindria en les seves vides. Enviava diners a un membre important d'al-Qaida, la qual cosa el va fer sospitós. Va viatjar a l'Afganistan, cosa que encara el va fer més sospitós. Es movia com peix a l'aigua en un entorn que aixoplugava alguns dels terroristes més buscats.

Tot això són indicis amb un gran pes després de l'11 de setembre. Tanmateix, en un procés segons les regles de l'estat de dret, l'acusació hauria tingut molta

feina a demostrar-ne la culpabilitat. Al regne de la zona grisa legal de Guantánamo —encara—, els és força més fàcil.

Mohamedou Ould Slahi és un cas exemplar dels anys anteriors i posteriors a l'11 de setembre del 2001. El seu currículum documenta gairebé sense llacunes una dècada de terrorisme contra occident i les dificultats per trobar-hi una resposta adequada. Si cal un altre exemple del fracàs del sistema de Guantánamo, tenim la biografia de Slahi, que, gràcies a tot un seguit de documents, cartes i declaracions, es pot reconstruir probablement amb més detall que cap altre cas. I també demostra que Alemanya semblava el refugi perfecte dels gihadistes en un moment en què la majoria dels alemanys encara no havien sentit mai el nom de Bin Laden.

A Düsseldorf hi ha una persona que manté una fidelitat incondicional a Slahi: el seu germà petit, Jahdih. El seu

estudi va esdevenir la central dels partidaris de Mohamedou. Jahdih va seguir el seu model de conducta a Alemanya en un moment en què Mohamedou tornava a ser a Mauritània, fins que hi va desaparèixer el 2001. Mohamedou li havia pagat el bitllet d'avió.

Jahdih Ould Slahi va assabentar-se per la premsa d'on era son germà: a Guantánamo. El germà gran li escriu cartes breus amb bons consells, i en alemany: "Ja sé que t'interessa el maquinari dels ordinadors, però intenta aprendre un llenguatge de programació com Java, que és el que s'utilitza a Alemanya."

També s'hi poden llegir més passatges: "Segueix el teu propi camí, no el meu."

Mohamedou Ould Slahi va autoritzar Jahdih a gestionar tots els seus afers, incloent-hi la coordinació dels defensors. El germà petit va enviar cartes en què

reiterava la innocència de son germà al president dels Estats Units, al secretari de Defensa d'aleshores i a la titular d'Afers Estrangers, Condoleezza Rice.

Un fill a Guantánamo. Un divendres del juny d'enguany, a migdia, la família Slahi es troba al despatx de la Creu Roja Internacional a la capital mauritana, Nouakchott: la mare, els germans, els nebots i les ties, vestits amb roba ampla, com si fos una festa familiar. Poden parlar per telèfon amb Mohamedou, el fill perdut. La Joint Task Force de Guantánamo ha emès l'autorització tramitada per la Creu Roja. El terra de pedra del despatx és cobert amb catifes gruixudes, i davant la finestra onegen unes cortines de color clar.

"Fill meu, fill meu! Com estàs? —demana la mare—. Estic tan contenta de sentir-te!" Llavors comença a plorar: és la primera vegada que sent la seva

veu des de fa sis anys. El germà gran parla amb ell durant 40 minuts. Slahi explica que està bé. Vol saber qui s'ha casat i amb qui, com estan les germanes i qui ha tingut fills. "És el meu germà, tal com el conec. No ha canviat gens", afirma Hamoud Ould Slahi.

Mohamedou Ould Slahi ja fa sis anys que és a Guantánamo. De ser un presoner rebel, de cos fràgil però voluntat de ferro, que insultava els seus interrogadors i es queixava de "ser tractat injustament", com anotava un funcionari del servei federal d'intel·ligència, ha passat a ser un presoner conciliador. Per això pot gaudir de privilegis com ara parlar amb la seva família. De la seva cel·la, els especialistes en interrogatoris en diuen *suite*, perquè és més gran que no les altres i té un ordinador i un televisor en color. Slahi pot demanar menjar de McDonald's i comparteix un petit hort de tomàquets amb uns altres presoners.

Ziad Jarrah

Mohammed Atta

Marwan al-Shehhi

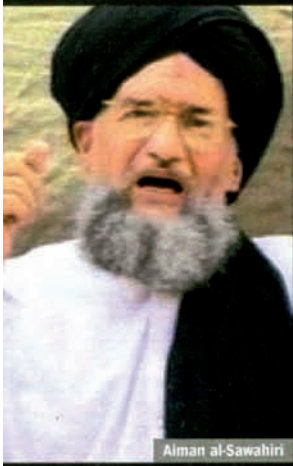

Ramzi Binalshibh

Osama Bin Laden

“No pateixis
–va dir a la seva
mare–. Torno de
seguida.”
Mai no va tornar.

Aiman al-Sawahiri

Mohamedou Ould Slahi

Ahmed Ressam

Khalid Scheich Mohammed

Abu Hafs

Christian Ganczarski

Membres d'al-Qaida i sospitosos de terrorisme.

Els agents el consideren una de les seves millors fonts. Ha creat fulls d'Excel i gràfics per a fer comprensible la vida interna d'al-Qaida. A la *suite* fins i tot ha escrit la seva autobiografia. "Slahi és un paio baixet. No porta barba, té cara de nen", diu un dels homes que l'ha interrogat regularment. "És una persona llesta, capacitada i encantadora, i un excel·lent jugador d'escacs."

Com va arribar a Guantánamo?

Els Slahi viuen no gaire lluny de Nouakchott, a Boudiane. L'habitatge de la família té el número A-158. Al pati interior hi ha un tendal, la gent s'hi mou amb llibertat. L'habitació que pertanyia a Mohamedou Ould Slahi és una modesta cambra amb dues finestres al pati i matalassos recolzats a la paret.

El pare era comerciant de camells, i va ensenyar-li a llegir l'Alcorà. "Era l'únic que des de molt jove se sabia l'Alcorà de memòria", diu la mare. El futbol era la passió de Slahi. Als nois del barri, els va posar noms de la selecció alemanya: Karl-Heinz Rummenigge, Pierre Littbarski... El seu preferit era Hans-Peter Briegel. "En competicions de seleccions anàvem sempre amb Alemanya", explica el seu germà Jahdih.

Mohamedou Ould Slahi va acabar la secundària amb les matemàtiques com a punt fort i va demanar una beca a la institució alemanya Carl-Duisberg-Gesellschaft. De 40 candidats, en van agafar quatre, i ell n'era un.

Va pujar a l'avió un divendres de final d'estiu del 1988. Era el primer membre de la família que anava a la universitat, i, a més, a l'estranger. La mare sanglotava amargament durant el comiat. "Ens havia de salvar econòmicament", diu el seu germà Jahdih. El futbol era una raó de pes perquè el seu germà anés precisament a Alemanya, afirma Jahdih. Així, va arribar primer a Essen i més tard es va traslladar a Duisburg.

Slahi era un estudiant apassionat. Va aprovar un curs de llengua, les pràctiques i l'accés a la universitat. Al semestre de l'hivern del curs 1990-91 va començar a estudiar a la Universitat Gerhard Mercator de Duisburg. Quan va visitar la família l'estiu del 1991 va portar cotxes de juguina teledirigts, càmeres fotogràfiques i pilotes de futbol per als germans petits i els nebots.

Era l'oncle ric del país ric. Tothom l'admirava.

Aquell estiu tenia 21 anys i es va casar amb Wafa Bent-Sief, de 17. Avui, ella viu amb el seu segon marit i encara parla l'alemany amb fluïdesa. Unes quantes setmanes després del casament, Slahi va tornar a Alemanya. L'any 1995, quan acabava la carrera, ella va anar a viure amb el seu marit. Visitaven regularment la mesquita Taqwa de Duisburg, diu Wafa, però "ell hi anava més sovint que no pas jo".

En aquella època, Mohamedou Ould Slahi portava una doble vida. La seva esposa diu que ni en sabia res ni se n'havia adonat. Ja quan va començar a la universitat era conegut a les mesquites de Duisburg i Krefeld. Slahi reclutava gent per a la guerra contra els infidels, va explicar el marroquí Karim Mehdi als interrogatoris. Mehdi, de 41 anys, estudiava química i pertanyia al grup de Slahi a Duisburg.

Mehdi és en una presó francesa des del 2003 per haver planejat un atemptat en un complex turístic de l'illa de la Reunió. És el primer testimoni que va implicar seriosament Slahi, que el va captar per a la gihad el 1991 i el va animar a viatjar a l'Afganistan. Slahi va estar dues vegades en un camp de formació, el 1990 i el 1992. La segona vegada van tornar junts a Alemanya.

Mehdi no és l'únic terrorista que va donar el nom de Slahi en un interrogatori. Però ningú no el va incriminar tant com Ramzi Binalshibh. Aquest iemenita vivia al pis compartit de Marienstrasse, a Hamburg, i era un dels estudiants de l'entorn de Mohammed Atta que van aprendre a occident a odiar radicalment el món occidental. De bon grat hauria format part dels dinou terroristes que la matinada de l'11 de setembre van segrestar els avions. Tres vegades va sol·licitar un visat als Estats Units a l'ambaixada de Berlín, i tres vegades la resolució va ser negativa, de manera que es va conformar amb el paper d'intermediari entre els pilots suïcides i la cúpula d'al-Qaida a l'Afganistan.

Binalshibh va ser detingut a Karachi (Pakistan) el setembre del 2002. Ara té pendent de comparèixer en un tribunal militar a Guantánamo, on probablement serà condemnat a mort. Si la declaració de Binalshibh és certa, sense Mohamedou Ould Slahi les Torres Bessones

potser no haurien caigut, i potser aquell dia no haurien mort 2.973 persones.

Al començament, Mohammed Atta i els altres autors de l'atemptat només volien anar d'Alemanya a Txetxènia per donar suport als musulmans contra l'exèrcit rus, segons que va declarar Binalshibh. Slahi, en canvi, va demanar-los d'anar a l'Afganistan en una reunió a Duisburg amb dos dels futurs pilots suïcides: Ziad Jarrah i Marwan al-Shehhi.

Per què hauria d'inventar-se històries, Binalshibh? Però, d'una altra banda, gent com ell no deu dir què sigui per enganyar els interrogadors, estant sota tortura?

Els agents alemanys que coneixen bé els antecedents dels atemptats de l'11S són més prudents a l'hora de situar Slahi dins la jerarquia d'al-Qaida. Diuen que la declaració de Binalshibh sobre l'allistament de terroristes té "estatus de llegenda", però no n'hi ha coneixements.

El mateix Slahi nega amb vehemència que en sabés res abans de l'11 de setembre. Els serveis alemanys investigaven el seu grup de Duisburg des del 1998 per recomanació dels seus col·legues dels Estats Units. Quan vigilaven un home d'al-Qaida a Khartoum, capital del Sudan, unes transferències efectuades al Citibank de Düsseldorf van cridar l'atenció dels americans. Van suposar que podria tractar-se de "dineros importants per a al-Qaida".

El compte de Citibank pertanyia a Mohamedou Ould Slahi, que aleshores havia fundat una empresa d'"importació de tèxtil i metalls no nobles" amb un capital base de 50.000 marcs (aproximadament uns 25.000 euros actuals), registrada al jutjat d'Essen el 2 d'abril del 1998. L'entrada al registre mercantil indicava l'"exportació d'aparells electrònics de tota mena".

L'home d'al-Qaida a Khartoum era Abu Hafis al-Mauretani, un cosí que presumptament dirigia el comitè religiós de l'organització terrorista.

L'Oficina Federal de Protecció de la Constitució alemanya va obrir un expedient a Slahi a final de 1998 amb el nom en clau *Caixer* i va començar a examinar els seus comptes. Poca cosa en va sortir a la llum. Més tard, Slahi va declarar que el seu cosí li havia demanat diners i va fer-li dues transferències, una

de les quals de 8.000 marcs el desembre del 1998, però va rebutjar-ne més.

El 26 de novembre del 1999, membres del grup d'Hamburg acabaven de marxar a l'Afganistan per a formar-se com els futurs pilots de l'atac als Estats Units, i Mohamedou Ould Slahi abandonava Alemanya. Va viatjar al Canadà, oficialment per a estudis a Montreal. Havia explicat a la seva dona que cercava feina i una casa per a tots dos. Més tard Slahi va donar una altra versió del viatge: s'havia sentit vigilat a Alemanya i a Mauritània i volia traslladar-se a un país lliure.

Però els agents canadencs també anaven darrere de Slahi. Sospitaven que volia entrar en contacte amb combatents algerians dels grups islàmics armats. Un d'ells, Ahmed Ressay, va ser detingut el 14 de desembre del 1999 a la frontera entre el Canadà i els Estats Units. Al maleter del seu cotxe hi havia més de 50 quilos d'explosius per a cometre un atemptat a l'aeroport de Los Angeles.

Ressay va esdevenir testimoni principal del cas. Al tribunal va declarar que l'ordre d'atemptar, l'havia rebuda d'un home de Mauritània: Slahi.

Tant se val si es tracta de Karim Mehdi, Ramzi Binalshibh, Abu Hafis o Ressay: sempre apareix el nom de Slahi com el d'algú que coneix tothom. Però va participar realment a la *conspiració del mil·lenni*, com afirma Ressay?

A diferència dels serveis secrets dels Estats Units, els agents alemanys tendeixen a fer un judici més sobri de Slahi. En un informe classificat de secret es diu: "Al resultat de la investigació, però, no s'han trobat punts de contacte d'Ould Slahi en la planificació/preparació dels atemptats, sinó que no hi ha coneixement que Ressay i Ould Slahi es coneguessin personalment."

Sembla que les autoritats dels Estats Units i del Canadà tampoc no van poder aplegar indicis de prou pes al començament de l'any 2000, car Slahi, sorprenentment, va poder sortir sense dificultats del Canadà un cop arrestat Ressay. Però en una escala al Senegal el van detenir i interrogar sobre l'atemptat avortat a Los Angeles... i el tornaren a deixar lliure. Diu a la seva esposa que ell ni té ni tindrà mai res a veure amb atemptats on poden morir dones o infants. Això es pot entendre com una decisió després d'una llarga reflexió.

El germà de Slahi, Jahdih, a la seva casa mauritana de Nouakchott. La mare, Mariem (amb membres de la família). Com més resistència oferia, més savien que era un peix gros d'al-Qaida.

Al maig de 2000, Slahi deixa Duisburg i torna a Mauritània, on comença a treballar en una empresa d'internet. Torna a viure amb la seva família, i a més amb la seva dona. Continua en contacte amb els amics d'Alemanya, com demostren els correus al disc dur del seu ordinador.

El 31 de desembre del 2000, el *germà Ibrahim* escrivia des d'Alemanya: "Que Al·là ens perdoni." El nom real d'Ibrahim és Christian Ganczarski, convertit a l'islam. Amb el marroquí Mehdi i el maurità Slahi, aquest alemany va formar el nucli del grup de Duisburg.

Ganczarski és l'home que l'abril del 2002 va rebre una trucada des de Djerba. Li telefonava l'activista que poc després va destruir la sinagoga d'aquella illa de Tunísia amb 5.000 litres de gas liquat. Demanava la benedicció de l'alemany. "Vés en pau, que la gràcia i la benedicció de Déu siguin amb tu", li va dir Ganczarski. 77 minuts més tard van morir a Djerba 21 persones, entre les quals hi havia 14 turistes alemanys.

Al maig del 2001, poc abans de l'atemptat de l'11 de setembre, la correspondència electrònica a la web de Slahi augmentava ràpidament. "Pot ser que la utilitzés com a borsa de treball, però, de totes maneres, no sembla que sigui així", diu Guido Rudolphi, de l'agència de detectius d'internet suïssa Netmon, que investigava el lloc web.

Slahi té bons coneixements de programari i de maquinari. Per la seva feina instal·lava internet a llocs destacats de Mauritània, fins i tot al palau presidencial de Nouakchott.

Va trencar el seu matrimoni amb Wafa. L'abril del 2001 es van divorciar. Dos mesos més tard, Slahi es casava amb la seva cosina Zara, una noia de 17 anys apassionada pel maquillatge. Zara viu amb la seva família, està asseguda a la sala d'estar, amb catifes vermelles gruixudes, i diu: "El meu marit no és un terrorista. Mai no m'ha fet saber que tingui res a veure amb aquella gent." L'11 de setembre, Slahi va passar-se hores davant del televisor, no en va apartar els ulls ni un moment. "Però no em va dir res, ni una paraula", explica Zara.

EL TEMPS

Segrestat i torturat. Mohamedou Ould Slahi era a la dutxa quan la policia mauritana va entrar a casa seva. Era el 20 de novembre del 2001, ramadà, 17 hores. Acabava d'arribar de la feina. Va acceptar d'anar a comissaria, diuen els policies. Va sortir de casa amb un *darrah*, el vestit blau i blanc tradicional de Mauritània, i les ulleres de llegir a la mà. "No pateixis —va dir a la seva mare—. Torno de seguida."

Mai no va tornar. Slahi va entrar al seu Nissan gris i va seguir els funcionaris. No l'havien detingut. La policia l'havia interrogat diverses vegades. Però aquesta vegada anava de debò.

Slahi va estar retingut durant set dies per les autoritats mauritanes i l'FBI. El vuitè dia, els americans el van portar a Jordània amb l'aprovació del govern maurità. Jordània té mala fama: hom hi tortura al servei de la CIA. Així els agents nord-americans no s'han d'embrutar les mans.

El 19 de juliol de 2002, Slahi va ser traslladat de Jordània a l'Afganistan en un Gulfstream amb el número N379P, utilitzat normalment com a "jet de tortures". L'agost del 2002 l'exèrcit el va portar a Guantánamo. Quan s'arriba al camp es passa per un bol·lard de formigó amb la inscripció: "Honour Bound to Defend Freedom" ('obligat per l'honor a defensar la llibertat').

El maurità és callat, segur de si mateix, incorregible. Sembla un fanàtic.

Un informant de la Criminal Investigation Task Force (CITF), una de les unitats d'informació creada pel Pentàgon expressament per a Camp Delta, va rebre l'agost del 2002 la missió d'interrogar Slahi i de preparar-ne l'acusació. "Ens van comunicar que seria el nostre cas més important", explica l'antic cap del CITF, Britt Mallow. Mallow va formar un equip que va començar a estudiar les proves: "Tot el que teníem eren conclusions de serveis secrets que no podíem utilitzar davant el tribunal", afirma el cap.

El setembre del 2002, van permetre a dos agents del BND, el servei secret alemany, i a un membre de l'Oficina de Protecció a la Constitució de visitar Slahi. Van abandonar després de 90 minuts. Segons les actes del BND, "Slahi va intentar provocar l'interrogador amb comentaris crítiques". El funcionari de l'Oficina de Protecció a la Constitució apunta fredament que Slahi "no ens va informar d'allò que no se sabia".

L'exèrcit i el servei secret dels Estats Units van pensar un altre sistema per als interrogatoris dels presoners. Els presos serien tractats per diversos equips. A més dels informadors del Pentàgon també hi hauria policies de l'FBI i, a més, la Joint Task Force, gent dura dels serveis secrets militars. "Tothom volia parlar amb Slahi", diu Mallow.

En teoria, els informadors porten a terme una feina ben delimitada: els

policies militars i federals acompleixen les tasques criminalístiques habituals, el fonament de tota acusació. En canvi, la investigació dels serveis d'intel·ligència correspon a la Joint Task Force. En aquells moments la dirigia el general Geoffrey Miller, l'home que també va aplicar els seus mètodes inhumans a Abu Ghraïb fins que les fotos d'homes nus amb corretges de gos van arribar a ser un escàndol mundial.

Els agents de l'FBI tractaven el presoner Slahi de manera rutinària: policia bo, policia dolent. Un va arribar a acostar-se al maurità. Semblava un *hippy*, amb els cabells llargs fins a les espatlles, i s'havia après a fons els primers versos de l'Alcorà. Però llavors l'FBI va ser retirat del cas, que va passar a la gent de la Joint Task Force.

Al cap de la CITF, Mallow, van dir-li indirectament que Slahi havia de ser interrogat mitjançant "tècniques especials". Sabia què volia dir, allò, i que les declaracions que s'extreuen d'un presoner aplicant aquestes mètodes no són fiables. "Ens preocupava espantllar tota ocasió d'acusar Slahi si li aplicàvem aquestes tàctiques", diu Mallow. Per això va avisar immediatament els seus superiors. Membres de la policia militar van enviar un correu a un dels assessors més propers a Donald Rumsfeld al Ministeri de Defensa, William Haynes. El van advertir que la tortura pot posar en perill l'acusació a Slahi, perquè el tribunal pot rebutjar com a

mitjà de prova les declaracions fetes sota tortura.

Però aquesta reflexió no va canviar res: el 22 de maig del 2006, uns agents secrets van assumir-ne el control. L'1 de juliol, el general Miller va acceptar un pla d'interrogatoris capaç de donar una bona lliçó a un presoner rebel en un marge de 90 dies. Slahi va anar a bord d'un helicòpter amb una caputxa al cap i el van portar a un lloc encara més terrible i "amb unes altres regles", com li anava murmurant una veu tètrica.

El pla de Miller també incloïa interrogatoris de quinze hores sense poder dormir amb una pausa de quatre hores, o un soroll constant per "alterar la concentració de Slahi i provocar-li por", com diu un informe publicat pel Ministeri de Justícia el juny passat.

El 17 de juliol els soldats van despullar Slahi fins a deixar-lo gairebé nu. Es reien d'ell dient-li que s'havia casat dues vegades, però no tenia fills. Es burlaven de la seva potència sexual i li ensenyaven fotografies de dones nues. Slahi va declarar més tard a funcionaris dels Estats Units que dues dones militars l'havien estimulat sexualment.

La direcció del campament va enviar un funcionari de la Casa Blanca a la cel·la que es feia passar pel "capità Collins de la marina". En realitat era el cap de l'equip de "projectes especials" de Guantánamo, expert en "presoners especialment valuosos". El fals capità va presentar a Slahi un escrit també fals

amb el segell del “director dels serveis secrets de l'exèrcit dels Estats Units”. La carta parlava de la mare de Slahi: havia estat detinguda per la manca de cooperació del seu fill; possiblement també la traslladarien a Guantánamo. Collins també li va dir que si Slahi no acaba parlant “desapareixerà en un forat fosc”.

Com més resistència presentava el presoner, més augmentava el convenciment que era un peix gros d'al-Qaida. Fins i tot Rumsfeld ho pensava, i el 13 d'agost del 2003 va autoritzar personalment unes condicions encara més dures en els interrogatoris. L'interrogador tenia carta blanca. Gairebé dues setmanes després, el 25 d'agost, diversos soldats van treure Slahi de la seva cel·la a Camp Delta i li van posar unes ulleres d'aïllament. Sense orientació, van pujar a un vaixell i van salpar. Slahi creia que els soldats l'executarien i el farien desaparèixer, això és el que sentia que deien. La por va fer que s'orinés als pantalons.

Mohamedou Ould Slahi va capitular catorze dies més tard. Demanà de parlar amb el capità Collins. El fals capità va informar més tard a una comissió d'investigació que el presoner número 760 justificava el seu canvi d'actitud: “Va dir al seu vigilant que volia parlar amb el capità Collins perquè no estava disposat a protegir a altri si feien mal a la seva família i a ell mateix.”

El punt feble de Slahi no era la violència ni els cops. Era la seva mare.

Una font eficaç. Un document de Guantánamo considera Slahi com la font més eficaç de tots els interrogats. Un funcionari diu que Slahi ha obert l'estructura d'al-Qaida a tot el món. “Quan es va rendir, ja no va parar”, diu un altre. “Ens ha explicat més que no podem processar. Fins i tot li vam donar un ordinador.”

El que explica Slahi es remunta a la història de la gihad. Comença l'any 1990, quan estudiava a Duisburg i se'n va anar a l'Afganistan. Es va entrenar sis setmanes al camp de formació de Faruk, on va aprendre a utilitzar armes d'assalt i llançagranades. També va confessar que havia lluitat amb els mujahidins durant deu setmanes.

Els interrogadors li van dir si havia tornat a l'Afganistan el 1992 i havia

lluitat a Gardiz en una bateria d'artilleria. “Correcte”, va respondre Slahi. I confessà que, quan havia tornat a la conca del Ruhr havia reclutat guerrillers. Però llavors es va casar, estudiava a la universitat i la seva vida va canviar.

Lògicament, la cosa que més interessa dels interrogatoris és allò que Slahi pugui explicar sobre la gènesi dels atemptats de l'11 de setembre. Si es pot documentar que va donar suport als pilots suïcides corre el risc de ser sentenciat a mort.

Segons la versió de Ramzi Binalshibh, un coreligionari va donar el número de Slahi als d'Hamburg durant un viatge amb tren, i els va recomanar que s'hi posessin en contacte. A la tardor del 1999, tres persones anaven amb tren a Duisburg: Binalshibh, el libanès Ziad Jarrah i Marwan al-Shehhi. Slahi els va anar a cercar a l'estació i els va aconsellar d'anar a l'Afganistan via Pakistan. Slahi els va adonar adreces del Pakistan, afirma Binalshibh.

“Dius que poc abans de l'11 de setembre no sabíeu res dels plans?”, van preguntar a Slahi el desembre de 2005. “No n'havíeu sentit rumors?” “Exacte”, respongué Slahi. I va repetir enèrgicament que ell no va enviar els pilots suïcides a l'Afganistan.

Slahi pot ser una font molt productiva, però la seva declaració i la de Binalshibh no concorden gens.

La seva advocada, la nord-americana Sylvia Royce, volia saber per quants interrogatoris havia passat i què havia declarat. Slahi va respondre: “Com vol que em recordi dels detalls? Els últims set anys han estat un interrogatori ininterromput. Si he de pensar en totes les declaracions seria com preguntar a Charlie Sheen amb quantes dones ha tingut alguna història.” En una carta del novembre del 2006 deia: “Jo he dit que sí a cadascuna de les acusacions dels interrogadors.”

Els dubtes d'un fiscal. Stuart Couch va ser pilot de la marina, com

Atemptats de l'11 de setembre.
Quin paper hi va tenir Slahi?

John McCain. Va abandonar les forces armades fa nou anys i d'aleshores ençà treballa d'advocat. Després dels atemptats als Estats Units es va oferir voluntàriament al Pentàgon. És un patriota, vol servir al seu país, no és un *liberal* (en el sentit nord-americà). Va votar per George W. Bush totes dues vegades, quan hi havia Guantánamo, la guerra al terrorisme i tots els passos en fals del president. Stuart Couch és el prototip de l'Amèrica blanca i conservadora que a partir del 2001 ha dividit el món en bons i dolents.

Quan li van assignar el cas Slahi, un dels seus col·legues el va felicitar: "T'ha tocat un dels casos més importants", li va dir.

Couch té un motiu personal per tornar com a militar. L'11 de setembre va perdre un bon amic, Michel Horrocks, pilot a la cabina de l'avió que es va estavellar a les 9.03 h a la torre sud del World Trade Center.

Un dia de tardor assolellat, l'octubre del 2003, Couch volava a Guantánamo

per primera vegada. Va seure a l'ala d'interrogatoris, esperant un presoner. Va mirar el seu entorn, tot era nou per a ell, i va veure una cosa que no li va agradar gens.

A la cel·la de davant seu hi havia un home barbut amb una granota taronja. Tenia els braços lligats i junts, contra les cames. El soroll omplia l'habitació, era música de Metallica, una banda de heavy metal nord-americana. Del soroll, el presoner es balanceja endavant i enrere. Com un ionqui sota els efectes de la droga. "De seguida vaig veure què passava. Així tractaven els presoners de guerra, com també m'havien ensenyat a mi." Els seus professors li havien indicat que aquells mètodes contradeien la convenció de Ginebra i que, alguns, només els aplicaven "estats malvats". "Ho heu vist?", va preguntar Couch al capità de servei. La resposta va ser seca. L'home va tancar la porta de la cel·la: "Aquí això funciona així. Cap problema?"

Doncs sí, n'hi havia. "Els marines—diu Couch— tenen la seva manera d'enllestir les coses. No ens agrada quan no rebem respostes." Couch, el pilot de marina, ara busca respostes.

Era a Guantánamo, amb un règim especial, també per a l'acusació. Les declaracions de Slahi eren en un resum de deu pàgines, en tercera persona i en lletra gran. La resta era tancat com a secret. Couch només rebia respostes evasives, però a poc a poc entenia què passava. Per a ell, el cas havia quedat malmès per la tortura. Volia deixar-ho.

Couch, cristià convençut i admirador del teòleg luterà alemany Dietrich Bonhoeffer, va rebre l'impuls decisiu durant un bateig a la seva parròquia de Falls Church, als afores de Washington, una comunitat anglicana conservadora. El sermó tractava de la pau i la dignitat humana, i el pastor va preguntar als feligresos: "Voleu respectar la dignitat de l'ésser humà?"

L'endemà al matí, Stuart Couch va escriure un memoràndum als seus superiors. En el cas Slahi, els Estats Units havien actuat incorrectament des del punt de vista jurídic, ètic i moral. Jurídic, perquè la convenció antitortura de l'ONU i la convenció de Ginebra van abolir la tortura. Ètic, perquè ell també se sentia obligat a confortar

l'acusat. Per això la moral l'obligava a abandonar la seva obligació.

El seu cap, un coronel anomenat Bob Swan, va trucar-li al despatx: "Creus que ets més bona persona que tots els altres?", va increpar-lo. A l'església de Falls Church li preguntaven si donava menys valor a la vida de milers de víctimes que no a un sol terrorista.

Abans de cinc anys, el juny d'enguany, Stuart Couch és en un restaurant d'Arlington. Porta una camisa de llenyataire verd llima, menja gulaix de vedella amb puré de patates i explica com distingeix un bon interrogador d'un de dolent: el bo, segons diu, és el qui vol aclarir un cas. El dolent, en canvi, es el missioner que tot ho veu des d'un sol punt de vista.

Abandonar l'acusació va ser la decisió més difícil de la seva carrera: "Slahi semblava l'home amb més sang a les mans." Couch treballa ara com a jutge a la marina, en casos de joves soldats que s'han ficat de peus a la galleda.

Mentrestant, Slahi té un tercer fiscal. Encara no se n'ha escrit cap sumari. Només hi ha el principi que la declaració sota tortura no té validesa davant el tribunal i que el proper president, sigui Barack Obama o John McCain, decidirà el nou règim de la base a Cuba.

I què li passarà, a Slahi? Sylvia Royce, la seva advocada, li ha enviat llibres de sudoku a la cel·la i un llibre sobre medicina, perquè li agradaria ser metge. A Guantánamo ha après anglès, francès i àrab. Mohamedou Ould Slahi, de manera macabra, s'ha convertit en un ciutadà del món.

Una vegada li van demanar on li agradaria anar si sortís de Guantánamo. Va respondre que als Estats Units, tot i que la cosa no pinta gaire bé. La segona opció va ser el Canadà, però el govern d'Ottawa ja ha declarat que no el vol al país. Slahi no vol anar a Mauritània, tot i tenir-hi la família. El govern de Nouakchott ja l'ha deixat a les mans dels americans.

Potser el futur d'aquest maurità és allà on va estudiar i predicar, on l'espera son germà. On tot va començar, a Alemanya.

*John Goetz, Marcel Rosenbach,
Britta Sandberg, Holger Stark*

Traducció de David Egea